

E. Med hensyn til spørgsmålet om forsikrings-systemets struktur er der i udvalget opnået enighed om, at de nu gældende betingelser for en kasses ret til at få anerkendelse er for lempelige, når henses til, at der kun kræves et medlemstal på 100.

Der har vel i udvalget været forståelse for, at det også for en faglig organisation med begrænset medlemstal kan findes ønskeligt set fra organisationens side, at dens medlemmer kan forsikres i en selvstændig kasse på betingelser, som i givet fald kan afpasses efter fagets særlige forhold, hvortil kommer, at administrationsudgifterne bæres af kassen selv uden tilskud fra det offentlige.

Heroverfor står imidlertid administrative hensyn, som for tilsynsmyndighederne gør et for stort antal små kasser mindre ønskeligt; endvidere det forhold, at det med det i 1967 indførte refusions-system ikke længere er kassen eller dens medlemmer, som har det økonomiske ansvar for udgifterne, men derimod det offentlige; og endelig, at det forhold, som vel har været den væsentligste baggrund for den vidtgående forsikringsmæssige opdeling efter fagkriterier, nemlig arbejdsanvisnings-siden, ganske har ændret karakter med de nye regler om arbejdsformidling, som blev gennemført med virkning fra 1. april 1969.

Udvalget foreslår, at en kasse skal have mindst 1.000 medlemmer for at kunne anerkendes, og finder, at i hvert fald en del af de administrative problemer, som er forbundet med en forsikrings-ordning, byggende på fagligt afgrænsede kasser, løses herved.

Udvalget stiller ikke forslag om ændring af det gældende princip om frivillighed med hensyn til medlemskab. En obligatorisk forsikringsordning synes i øvrigt vanskeligt forenelig med forsikrings-nuværende struktur og måske navnlig med reglen om, at kasser i princippet kun kan anerkendes inden for særligt i loven opregnede fagområder. Det er ikke i de senere år forekommet, at der er blevet søgt om anerkendelse af kasser uden for disse områder, og det kan derfor formentlig antages, at der ikke består større udækkede behov for en generel udvidelse af forsikringens virksomheds-område til andre fag.

For at undgå den situation, at et medlem må udtræde af forsikringen som følge af, at han overtager arbejde uden for kassens faglige område i et fag, for hvilket der ikke består nogen anerkendt arbejdsløshedskasse, foreslår udvalget, at der åbnes mulighed for, at medlemmet bevarer medlemsretten i sin hidtidige kasse.

Herefter er der i udvalget enighed om ikke at

foreslå principielle ændringer med hensyn til arbejdsløshedsforsikringens opbygning i fagligt afgrænsede kasser.

F. Med hensyn til spørgsmålet om deltids-arbejdendes adgang til forsikringen er der i udvalgs-betænkningen henvist til, at de optagelsesbetingel-ser, som stilles i gældende lovs § 10, stk. 1 og 2, sammenholdt med § 9, stk. 1, indebærer, at principielt kun personer, som fuldt ud stiller deres arbejdskraft til rådighed for arbejdsmarkedet som lønarbejdere, og som også er i stand til at arbejde i fuld normal arbejdstid og i givet fald er arbejds-søgende til arbejde af dette omfang, kan være nydende medlem af en arbejdsløshedskasse.

Efter lovens regler vil således en person, som ikke har arbejde i fuld normal arbejdstid, principielt ikke kunne optages som nydende medlem, og et medlem, som i en ledighedssituation vægrer sig ved at overtage et anvist arbejde under henvisning til, at han ikke ønsker eller ikke evner at have arbejde i fagets fulde arbejdstid, må udtræde af kassen eller lade sig overføre til bidragydende med-lemskab.

I princippet må den samme vidtgående følge indtræde, hvis et medlem under ledighed tilkendegiver, at han foretrækker at få anvist deltids-arbejde, eller hvis et medlem overtager deltids-arbejde uden samtidig at være tilmeldt arbejds-formidlingen som arbejdssøgende til arbejde på fuld tid.

Den beskrevne retstilstand harmonerer i vidt omfang med de overenskomster, som er indgået mellem arbejdsmarkedets parter, idet der i overens-komsterne sædvanligvis er optaget bestemmelse om, at den normale ugentlige arbejdstid er 42½ time (fra 1. september 1970: 41¾ time); bestemmelsen forstås af parterne således, at den ikke i sig selv giver mulighed for ansættelse på kortere ugentlig arbejdstid. En sådan ansættelse forudsætter inden for overenskomstdækkede områder en udtrykkelig bestemmelse i overenskomsterne derom.

Bestemmelser, som muliggør ansættelse med kortere ugentlig arbejdstid — betegnet som deltids-arbejde eller korttidsarbejde — forekommer i en række overenskomster. I de fleste tilfælde er der knyttet forskellige betingelser til adgangen til denne ansættelsesform, men inden for handels- og kontor-fagene er det uden særlige begrænsninger forudsat, at ansættelse på deltid kan finde sted.

På grundlag heraf og af de statistiske oplysninger, som foreligger om beskæftigelse på deltid, er det udvalgets opfattelse, at deltidsarbejde nu er så almindeligt forekommende, at deltidsarbejdende bør